

จำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ เครื่องมือกีดกันการค้าอันใหม่ของอเมริกา

สุรพันธ์ ศรีสุวรรณผลไท

พูดถึงการค้าขายกับสหรัฐทุกวันนี้ เรื่องที่ดูเหมือนจะหนีไม่พ้นก็คือ การที่ผู้ส่งออกสินค้าต่าง ๆ ของไทยจะต้องเผชิญกับมาตรการกีดกันการค้าของสหรัฐ อย่างไม่หยุดหย่อน โดยเฉพาะ นับตั้งแต่รัฐบาลสหรัฐมาประกาศดำเนินนโยบายการค้าเสรีและเป็นธรรม โดยอ้างว่าการค้าเสรีไม่อาจดำรงอยู่ได้ถ้าปราศจากการค้าที่เป็นธรรมด้วย

เท่าไรก็ตามว่าถ้าประเทศไทยซื้อสินค้าจากสหรัฐน้อยกว่าที่ขายให้กับสหรัฐ ทำให้คนต้องเสียเปรียบดุลการค้ากับประเทศนั้นมากขึ้นแล้วละก็ ต้องถือว่าประเทศนั้นใช้วิธีปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมต่อสหรัฐ และดังนั้น จึงต้องหาทางกีดกันการค้าของประเทศนั้น

ประเทศไทยถูกสหรัฐกีดกันการค้ามาแล้วหลายอย่าง นับตั้งแต่การกีดกันการนำเข้าน้ำตาลจากไทย โดยการกำหนดโควตานำเข้าซึ่งถูกจัดสรรให้กับไทยเพียงน้อยนิด

การกล่าวหาว่า รัฐบาลไทยให้การอุดหนุนสิ่งทอและ เสื้อผ้า ท่อ เหล็ก และหลอดเหล็ก ไปจนกระทั่งข้าวก็ไม่เว้น แล้วใช้มาตรการเรียกเก็บภาษีตอบโต้หรือ ซีวีดี (Counter 2 vailing Duty - CVD) โดยที่ไม่ยอมพิสูจน์ว่า สินค้าดังกล่าวที่ตนนำเข้าจากไทยทำความเสียหายให้กับอุตสาหกรรมอย่างเดียวกันในประเทศของตนหรือไม่ ทั้งนี้โดยอาศัย เอกสิทธิ์ที่ตนได้รับภายใต้ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า หรือแอกด์ ซึ่งมักเรียกกันว่า "Grandfather Clause"

การกล่าวหาว่า ไทยทุ่มตลาดท่อ เหล็กแล้วใช้มาตรการ เรียกเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด หรือ เอดี (Anti-dumping Duty-AD) และออกกฎหมายการเกษตรหรือฟาร์มแอกต์ ให้อำนาจแก่รัฐบาลดำเนินนโยบาย อุดหนุน การผลิตและการส่งออกข้าวของตนแข่งขันกับข้าวไทย เป็นการกีดกันมิให้ไทยครอบครองส่วนแบ่งการตลาดข้าวของโลกมากกว่าตน

นอกจากการกีดกันการค้าดังกล่าวข้างต้น สหรัฐยังได้พยายามใช้มาตรการต่าง ๆ กีดกันการส่งออกสินค้าอื่น ๆ อีกหลายชนิดของไทยมาแล้วแต่ไม่ประสบผล และยังคงอยู่ในระหว่างที่พยายามจะผลักดัน ให้มีการออกกฎหมายจำกัดการนำเข้าสิ่งทอและ เสื้อผ้าจากไทยอีก ตลอดจน

ให้มีการขึ้นภาษีขาเข้าปลาทุ่นำกระป๋องที่นำเข้ามาจากไทย

เท่านี้ยังไม่พอ ล่าสุดก็มีรายงานข่าวมาอีกว่า สหรัฐเตรียมเล่นงานผู้ประกอบการจิ้งท้อเหล็กของไทยอีก หลังจากที่ใช้มาตรการเรียกเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด จนทำให้ผู้ส่งออกจิ้งท้อเหล็กของไทยต้องได้รับความกระทบกระเทือนอย่างมากแล้วก็ตาม โดยที่คราวนี้ได้หันไปใช้เครื่องมือชนิดใหม่ที่เรียกว่า "ข้อตกลงว่าด้วยการจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ (Voluntary Export Restraint Agreement-VRA)"

เมื่อเร็ว ๆ นี้ หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ได้เปิดเผยความที่ตีพิมพ์ในสหรัฐ ซึ่งเขียนโดยนายโจเซฟ ปาโปวิช (Joseph Papovich) ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายการค้าเหล็กกล้าในสำนักผู้แทนการค้าสหรัฐภายหลังจากที่รัฐบาลสหรัฐได้พิจารณาวิญฉัยถึงที่สุด เมื่อต้นปีนี้ให้มีการเรียกเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด (anti-bumping duty) จิ้งท้อเหล็กและตลอดเหล็กกล้าที่มีการนำเข้าจากประเทศไทยร้อยละ 15.6 โดยกล่าวหาว่าไทยส่งสินค้าดังกล่าวเข้าไปทุ่มตลาดในสหรัฐ จนทำให้อุตสาหกรรมจิ้งท้อเหล็กและตลอดเหล็กกล้าในประเทศของตนต้องได้รับความเสียหาย

ทั้งนี้ในทำนองว่ารัฐบาลสหรัฐขอให้รัฐบาลไทยหรืออุตสาหกรรมผู้ผลิตและส่งออกจิ้งท้อเหล็กและตลอดเหล็กกล้าของไทยจำกัดการส่งออกสินค้าดังกล่าวของตน เข้าไปในตลาดสหรัฐโดยสมัครใจบทความกล่าวว่า "สหรัฐได้กำหนดท่าทีเหนียวแน่นมากขึ้น เกี่ยวกับการนำเข้าเหล็กกล้าจากประเทศต่าง ๆ และจะผลักดันให้ประเทศอื่นยอมใช้มาตรการจำกัดการส่งออกหรือจัดทำข้อตกลงกับสหรัฐ เพื่อจำกัดการส่งออกสินค้าดังกล่าวของตน เข้าไปในสหรัฐโดยสมัครใจ ทั้งนี้ เพื่อจะหาทางลดปริมาณการนำเข้าสินค้าเหล็กกล้าจากประเทศที่ยังมิได้ถูกสหรัฐจำกัดการนำเข้าแต่อย่างไร

สหรัฐเองได้จัดทำข้อตกลงกับบางประเทศให้จำกัดการส่งออกสินค้าเหล็กกล้าของตน เข้าไปในตลาดสหรัฐซึ่งขณะนี้ก็ยังมิผลใช้บังคับอยู่ และเจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐบาลสหรัฐเองก็ได้แสดงความพอใจ เกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้าสินค้าเหล็กกล้าจากประเทศต่าง ๆ ภายใต้ระบบดังกล่าวหรือการจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ

อย่างไรก็ตาม นายปาโปวิชกล่าวว่า สหรัฐจะหาทางลดการนำเข้าสินค้าเหล็กกล้าจากประเทศต่าง ๆ ลงให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้อีก โดยมุ่งที่จะหาทางจำกัดการนำเข้าสินค้า

ดังกล่าวจากประเทศที่ได้ขยายปริมาณการส่งออกสินค้าดังกล่าว เข้าไปยังตลาดสหรัฐ เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในช่วงสองสามปีที่ผ่านมา โดยยกตัวอย่าง ประเทศไทยและอิสราเอล

เขากล่าวว่า ทั้งไทยและอิสราเอลสามารถส่งสินค้าต่อ เหล็กและหลอด เหล็กของตน เข้าไปตีตลาดสหรัฐจนทำให้อุตสาหกรรมต่อ เหล็ก และหลอด เหล็กกล้าในประเทศต้องได้รับความปั่นป่วน จึงอยากจะบีบให้ประเทศทั้งสองทำข้อตกลงกับรัฐบาลสหรัฐว่าจะจำกัดการส่งออกสินค้าดังกล่าวของตน เข้าไปในสหรัฐโดยสมัครใจ หรือจำกัดการส่งออกสินค้าดังกล่าวของตน โดยสมัครใจโดยไม่ต้องทำข้อตกลงกับรัฐบาลสหรัฐก็ได้

เรื่องนี้อาจจะ เป็นการลอง เหยิงของนายปาไปริชดูว่า จะทำให้ไทยยอมเพลาการส่งออกต่อ เหล็กและหลอด เหล็กของตน เข้าไปในสหรัฐได้มากน้อยเพียงใด แต่เป็นที่ เชื่อกันว่า เพียงพยายามที่จะชักจูงให้รัฐบาลไทยหรือผู้ผลิตต่อ เหล็กและหลอด เหล็กกล้าของไทยยอมลดหรือจำกัดปริมาณส่งออกสินค้าดังกล่าวของตนไปยังตลาดสหรัฐให้น้อยลงบ้าง โดยไม่ได้มุ่งหวังให้ฝ่ายไทยต้องทำข้อตกลงจำกัดการส่งออกสินค้าดังกล่าวโดยสมัครใจกับสหรัฐ เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ บางประเทศ

อย่างไรก็ตาม เป็น เรื่องที่น่าคิดว่าถ้าหากภาวะการผลิตและการส่งออกสินค้า เหล็กกล้าของสหรัฐต้องได้รับความกระทบกระ เทือน เป็นอย่างมากจากการนำ เข้าสินค้าดังกล่าวจากไทยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แล้ว ในที่สุดสหรัฐจะหันมาบีบบังคับให้ไทยต้องทำข้อตกลงจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจกับสหรัฐ เหมือนอย่างกรณีไทยต้องถูกประชาคม เศรษฐกิจยุโรปบีบบังคับให้ต้องทำข้อตกลงจำกัดการส่งออกมันสำปะหลัง เข้าไปยังตลาดประเทศประชาคมยุโรปหรือไม่

ถ้าไทยถูกบีบบังคับ เห็นว่า ไทยจะสามารถต่อต้านแรงบีบบังคับดังกล่าวหรือไม่ หรือแม้ไทยไม่ถูกบีบให้จำกัดการส่งออกสินค้าต่อ เหล็ก และหลอด เหล็กกล้าโดยสมัครใจ แต่ ถ้าถูกสหรัฐบีบบังคับให้ทำข้อตกลงจำกัดการส่งออกสินค้าอื่น ๆ เข้าไปในตลาดสหรัฐ ซึ่งอาจจะ เป็นไปได้ ไทยจะสามารถต่อต้านแรงบีบบังคับ เห็นว่า ได้หรือไม่ และถ้าไทยยอมจัดทำข้อตกลงในลักษณะดังกล่าวกับสหรัฐ เพราะไม่อาจต้านแรงบีบบังคับ เห็นว่า ได้ จะทำให้มีการบีบบังคับให้ไทยต้องทำข้อตกลงในทำนองนี้สำหรับสินค้าอื่น ๆ อีกหลายชนิดตามมาอีกหรือไม่

การจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ ความจริงแล้วก็เป็น เทคนิคอย่างหนึ่งที่

ประเทศต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้นำเข้าได้นำมาใช้เพื่อหาทางบีบบังคับให้ประเทศผู้ส่งออกสินค้ายอมตกลงจำกัดปริมาณการส่งออกสินค้าของตน เข้าไปในประเทศผู้นำเข้า อันมีผลเปรียบเสมือนกับการกำหนดโควตานำเข้า แต่ประเทศผู้นำเข้ามิได้ เป็นผู้กำหนดโควตาดังกล่าวด้วยตนเองแต่อย่างใด

การกระทำดังกล่าว ซึ่ง เป็นการหลีกเลี่ยงพันธกรณีของคนภายใต้กฎ เกณฑ์การค้าระหว่างประเทศ โดยใช้ชื่ออย่างสวยหรูว่า "ข้อตกลงจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ" ทั้ง ๆ ที่จริง ๆ แล้วไม่มีประเทศผู้ส่งออกรายใดที่สมัครใจทำเช่นนั้น แต่ต้องยอมทำข้อตกลงดังกล่าวด้วยภาวะจำยอม มิฉะนั้นอาจจะต้องเผชิญกับมาตรการกีดกันการค้าจากประเทศผู้นำเข้ามากขึ้น หรือหนักขึ้นไปอีกกว่าการยอมจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ หรืออาจทำให้ตนเองจะต้องสูญเสียผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือข้อลดหย่อนต่าง ๆ ที่พึงได้จากประเทศผู้นำเข้านั้น

เทคนิคดังกล่าวจริง ๆ แล้วมีการนำมาใช้กันครั้งแรกในการกีดกันการนำเข้าสิ่งทอและ เสื้อผ้าในช่วงปลายทศวรรษที่ 1950 โดยที่ประเทศพัฒนาแล้วบางประเทศซึ่งยังมีได้มีการใช้มาตรการทางด้านโควตาควบคุมการนำเข้าสิ่งทอ และ เสื้อผ้าจากประเทศอื่น ได้ตัดสินใจว่าถึง เวลาแล้วที่พวกตนจะต้องหาทางจำกัดการนำเข้าสินค้า เหล่านี้จากญี่ปุ่นและประเทศกำลังพัฒนาบางประเทศ เนื่องจากสินค้าจากประเทศดังกล่าวได้ เข้าไปแข่งขันกับสินค้าอย่างเดียวกันในประเทศของตนมากขึ้น จนทำให้อุตสาหกรรมสิ่งทอและ เครื่องนุ่งห่มในประเทศของตนต้องได้รับความกระทบกระเทือนไปตาม ๆ กัน

ทางหนึ่งที่ประเทศพัฒนาแล้ว เหล่านี้อาจจะกระทำได้ ก็คือ การหันไปใช้มาตรการกีดกันการนำเข้าสิ่งทอและ เสื้อผ้า ภายใต้บทบัญญัติของข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากร และการค้า หรือแกตต์ แต่ละประเทศพัฒนาแล้วดังกล่าวมิได้ตัดสินใจจะกระทำเช่นนั้น เพราะ เห็นว่าการใช้มาตรการกีดกันการนำเข้าสินค้านี้ดังกล่าวภายใต้บทบัญญัติของแกตต์ เช่นว่า จะต้องใช้กับประเทศภาคีหรือสมาชิกแกตต์ทุกประเทศโดย เสมอ เหมือนกันโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ และจะต้องมีการให้การชดเชยแก่ประเทศคู่ที่ควรได้รับความกระทบกระเทือนหรือ เสียหายถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงข้อลดหย่อนทางด้านภาษีศุลกากรที่ได้มีการเจรจาตกลงกันมาก่อน

ประเทศเหล่านี้ได้ผลักดันให้มีการ เปิดเจรจาระหว่างประเทศต่าง ๆ ภายใต้กรอบของแกตต์ จน เป็นผลทำให้มีการจัดทำข้อตกลงระยะสั้นว่าด้วยสิ่งทอที่ทำจากฝ้าย (Short-term

Arrangement on Cotton Textiles) ซึ่งยอมให้ประเทศพัฒนาแล้วใช้มาตรการจำกัดการนำเข้าสิ่งทอที่ทำจากฝ้ายจากประเทศกำลังพัฒนาที่มีต้นทุนในการผลิตที่ต่ำกว่าตนได้ แม้ว่าการกระทำในลักษณะดังกล่าวจะเป็นการขัดแย้งกับหลักการโดยทั่วไปของแกตต์ก็ตาม

การใช้มาตรการจำกัดการนำเข้าสิ่งทอจากประเทศกำลังพัฒนา ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าว ตอนแรกก็ตั้งใจกันว่าจะใช้เพียงชั่วคราวเพื่อให้โอกาสแก่ประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งมีต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าประเทศกำลังพัฒนา มีโอกาสปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอของตนเสียใหม่ให้สามารถอยู่รอดต่อไป แต่แล้วต่อมาก็ได้กลายเป็นมาตรการที่ถาวร เมื่อมีการแก้ไขจัดทำข้อตกลงในทำนองเดียวกันขึ้นมาใหม่ โดยขยายขอบข่ายให้มีการจำกัดการนำเข้าสิ่งทอและเสื้อผ้าที่ทำจากขนสัตว์และเส้นใยต่าง ๆ ที่มนุษย์ผลิตขึ้นเองด้วย

จากข้อตกลงว่าด้วยสิ่งทอที่ทำจากฝ้ายได้พัฒนามาเป็นข้อตกลงว่าด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศหรือเรียกสั้น ๆ ว่า เอ็ม เอฟ เอ ซึ่งได้ต่ออายุให้มีผลใช้บังคับกันต่อมาอีกหลายปีจาก เอ็ม เอฟ เอ หนึ่ง เป็น เอ็ม เอฟ เอ สอง และ เอ็ม เอฟ เอ สาม ซึ่งเป็นข้อตกลงที่ใช้บังคับกันอยู่ในขณะนี้และจะสิ้นสุดผลใช้บังคับในวันที่ 31 กรกฎาคม ศกนี้ โดยการต่ออายุข้อตกลงทุกครั้ง ได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงสาระที่เปิดโอกาสให้ประเทศพัฒนาแล้วใช้มาตรการกีดกันการนำเข้าสิ่งทอและเสื้อผ้าจากประเทศกำลังพัฒนามากขึ้นเรื่อย ๆ

ข้อตกลงด้วยการค้าสิ่งทอระหว่างประเทศ หรือ เอ็ม เอฟ เอ เปิดโอกาสให้ประเทศพัฒนาแล้ว เจริญทำข้อตกลงสองฝ่ายกับประเทศกำลังพัฒนามากว่า 30 ประเทศที่เป็นผู้ส่งออกสินค้าดังกล่าว อันเป็นข้อตกลงที่บีบบังคับให้ประเทศกำลังพัฒนาต้องยอมจำกัดการส่งออกสิ่งทอและเสื้อผ้าของตน เข้าไปในประเทศพัฒนาแล้วนั้นเอง ในขณะที่การค้าสิ่งทอและเสื้อผ้าระหว่างประเทศพัฒนาแล้วด้วยกันเองกลับไม่ถูกกีดกัน หรือจำกัดด้วยข้อตกลงในลักษณะเดียวกันดังกล่าวแต่อย่างไร

เทคนิคว่าด้วย "การจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ" เช่นว่า ต่อมาก็ได้ถูกนำมาใช้กับสินค้าอื่น ๆ เช่น เหล็กกล้ารถยนต์ สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ สินค้าอุตสาหกรรม และสินค้าทางการเกษตรบางอย่าง ซึ่งการใช้เทคนิคหรือมาตรการดังกล่าวกับสินค้าอื่น ๆ ปรากฏว่ายิ่งแย่มากกว่ากรณีการบีบบังคับให้ประเทศกำลังพัฒนาต้องยอมทำข้อตกลงสองฝ่ายกับประเทศพัฒนาจำกัดการส่งออกสิ่งทอ และ เสื้อผ้าของตน เข้าไปในตลาดต่างประเทศพัฒนาแล้ว

เพราะการจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ เช่นว่านี้ยัง เป็นไปตามหลัก เกณฑ์ที่มีการ กำหนดไว้ในข้อตกลงว่าด้วยการค้า สิ่งทอระหว่างประ เทศหรือ เอ็ม เอฟ เอ ซึ่งได้มีการจัดทำ ขึ้นภายใต้กรอบของแกตต์ แม้ว่าการใช้มาตรการกีดกันการนำ เข้าตามที่ข้อตกลงว่าด้วยการค้า สิ่งทอระหว่างประ เทศอนุญาตให้ประ เทศภาคีที่พัฒนาแล้วกระทำได้จะขัดแย้งกับหลักการโดยทั่วไป ของแกตต์ก็ตาม เพราะยังมีองค์กรหลายฝ่าย (Multilateral Bodies) ที่ได้รับการจัดตั้ง ขึ้นภายใต้ข้อตกลงดังกล่าวคอยติดตาม ฝ้าดูการใช้มาตรการกีดกันการนำ เข้าของประ เทศพัฒนา มิให้ละเมิดกฎของข้อตกลงฯ หรือ เอ็ม เอฟ เอ

ส่วนการใช้มาตรการบังคับให้ประ เทศกำลังพัฒนาจำกัดการส่งออกสินค้าอื่น นอกเหนือไปจากสิ่งทอและ เสื้อผ้าดังกล่าวแล้วล้วน เป็นการเจรจาที่กระทำขึ้นนอกกรอบของแกตต์ ทั้งสิ้น และมีได้อยู่ภายใต้การติดตาม ฝ้าดูขององค์กรหลายฝ่าย เหมือนอย่างกรณีของสิ่งทอและ เสื้อผ้าแต่อย่างไร

ข้อตกลงว่าด้วยการจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ เช่นว่านี้ บางกรณีก็ เป็นข้อตกลง ระหว่างบริษัท เอกชนในประ เทศผู้นำ เข้าและส่งออกด้วยกันเอง โดยที่รัฐบาลของสองประ เทศที่ เกี่ยวข้องก็ยินยอมและรับรู้ โดยไม่นำมา เปิด เผยกันและ เนื่องจากรายละเอียด เกี่ยวกับข้อตกลง ในลักษณะดังกล่าวมักจะไม่มีการนำมา เปิด เผยต่อสาธารณชนจึง เป็นการยากที่จะประเมินขอบเขต ของการค้าของโลกในทุกวันนี้ว่า ขณะนี้การค้าของโลกถูกจำกัดโดยมาตรการดังกล่าวมากน้อย เพียงใด

ข้อตกลงว่าด้วยการจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ ซึ่งมักจะ เรียกกันว่า เป็นมาตรการคลุมเครือ "Grey Area Measure" นับว่าเป็นมาตรการกีดกันการค้าที่เป็นอุปสรรคขัดขวางความพยายามในการพัฒนาระบบการค้าเสรีของโลก ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญของแกตต์ เป็นอย่างมาก

นายวิลเลียม บี เคลลี รอง เลขาธิการแกตต์เคยกล่าวว่า องค์กรข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้าหรือแกตต์เอง ได้พยายามอย่างมากที่จะหาทางพัฒนาระบบการค้าเสรีของโลกโดยผลักดันให้ประเทศต่าง ๆ ยกเลิกหรือลดการใช้มาตรการกีดกันการค้าซึ่งกันและกัน แม้ว่าจะยังไม่ได้ผลที่สมบูรณ์แต่ก็น่าพอใจ

สิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อแกตต์มากที่สุด หรือ เป็นปัญหามากที่สุดทุกวันนี้ ก็คือ การที่ประเทศต่าง ๆ หันไปใช้มาตรการกีดกันการค้ากัน ซึ่งมีได้อยู่ภายใต้กรอบของแกตต์ เช่น การจัดทำข้อตกลงว่าด้วยการส่งออก โดยสมัครใจซึ่งแกตต์ไม่สามารถดำเนินการใด ๆ เพื่อลงโทษผู้ใช้มาตรการดังกล่าวได้ และว่าถ้าหากรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ไม่ยินยอมปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่พวกตนได้ร่วมกัน เจริญจัดทำขึ้นพร้อมกับให้สัตยาบันแล้ว การค้าของโลกต่อไปก็จะต้องตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้จัดทำขึ้นในลักษณะ เช่นว่า ซึ่งส่วนใหญ่เพื่อสนองความต้องการทางด้าน การเมือง เพียงชั่วคราว เดิมไปหมด

สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหานี้ คณะผู้เชี่ยวชาญการค้า 7 ท่านจากสหรัฐ สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ อินเดีย บราซิล และอินโดนีเซีย ซึ่งแกตต์ได้จัดตั้งขึ้น เมื่อปลายปี 2526 ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาค่าการค้าโลก ได้จัดทำรายงาน เรื่อง "Trade Policies for A Better Future. Proposal for Action" เสนอต่อ เลขานุการแกตต์เมื่อ เดือน กุมภาพันธ์ 2528

ในรายงานได้กล่าวถึงกรณีประเทศต่าง ๆ ได้หันมาใช้มาตรการกีดกันการค้าในรูป "การจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ" อัน เป็นการหลีกเลี่ยงกฎของแกตต์ และทำให้กฎของแกตต์เสื่อมความศักดิ์สิทธิ์ ว่าเป็น เรื่องอันตรายต่อระบบการค้าของโลก และว่าประเทศที่ใช้มาตรการดังกล่าว เป็นการบีบบังคับให้ประเทศคู่ค้ายอมจำกัดการส่งออกสินค้าเข้าไปในประเทศของตน คงจะไม่ยอมเลิกการใช้มาตรการในลักษณะดังกล่าวไปได้ง่าย ๆ นอกเสียจากว่าประเทศคู่ค้าของตนจะยินยอมให้ข้อตกลงหน่วงหน่วงทางการค้าบางอย่างแก่ตน เป็นการแลกเปลี่ยน

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้เชี่ยวชาญการค้าทั้ง 7 ได้เสนอว่า จำเป็นที่จะต้องนำเอาเรื่องดังกล่าว เข้ามาอยู่ภายใต้กรอบของแกตต์ ซึ่งคงจะต้องแก้ไขบทบัญญัติของแกตต์ใหม่ ให้ครอบคลุมถึง เรื่อง "การจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ" เพื่อควบคุมการใช้มาตรการในลักษณะดังกล่าวของประเทศภาคีให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสมต่อไป โดยจะต้องกำหนดระยะเวลาไว้ด้วยว่าจะใช้มาตรการในลักษณะดังกล่าวได้เพียงชั่วระยะหนึ่ง และคงจะต้องยกเลิกไปในที่สุด เมื่อผ่านพ้นระยะที่สมควรแล้ว

อย่างไรก็ตาม ความพยายามที่จะหาทางควบคุมการใช้มาตรการดังกล่าวให้อยู่ภายใต้กรอบของแกตต์คงจะไม่ เป็น เรื่องที่กระทำได้ง่ายนัก เพราะแม้แต่วิธีการต่าง ๆ ที่

อยู่ภายใต้การควบคุมของแกตต์หรือซึ่งแกตต์ได้ห้ามไว้มิให้ประเทศชาติใช้อย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ก็ยังมีการละเมิดหรือหาทางหลีกเลี่ยงกันเสมอ โดยที่แกตต์เองก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าว หรือจัดการกับกรณีดังกล่าวกันได้มาก เนื่องจากแกตต์เองไม่มีบทลงโทษประเทศชาติที่ละเมิดหลักการหรือบทบัญญัติที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

ทั้งนี้อาจจะเป็น เพราะการถือคติว่า การลงโทษชาติที่ละเมิดกฎของแกตต์นั้นมีให้แนวทางที่ถูกต้องในการช่วยให้แกตต์สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาระบบการค้าของโลก ให้สามารถดำเนินไปได้โดยเสรีอย่างแท้จริงแต่อย่างไร

จาก : ข้าราชการ 24 มิถุนายน 2529